

blandt andet at berøre adoptionsmotiv, personlighed, interesser, fremtidsplaner, ægteskab samt kendskab og indstilling til børn.

Formålet med det adoptionsforberedende kursus er via rådgivning og information at give ansøgeren en højere grad af medbestemmelse og ansvar i forbindelse med godkendelsen. Kurset skal være med til at kvalificere ansøgerens beslutning om adoption, så ansøgeren er bedre egnet til at vurdere egne ressourcer i relation til det at blive adoptivforælder og forstå adoptivbarnet, dets baggrund og adoptivfamiliens særlige vilkår.

Undersøgelserforløbet ved godkendelse til dansk fremmedadoption er ikke faseopdelt. Undersøgelserforløbet adskiller sig desuden fra forløbet for adoption af et udenlandsk barn ved, at ansøgeren ikke skal deltage i et adoptionsforberedende kursus. Der er for denne gruppe ansøgere således tale om ét samlet godkendelsesforløb. Først vurderes det, om ansøgeren opfylder de generelle krav, som også stilles til ansøgere til international fremmedadoption. Herefter vurderes det på baggrund af én eller flere samtaler med ansøgeren, herunder samtale i ansøgerens hjem, om ansøgeren kan godkendes som adoptant.

De emner, der skal berøres under samtalerne, svarer stort set til de emner, der berøres ved den individuelle vurdering af ansøgere til adoption af et udenlandsk barn. Da ansøgere til adoption af et dansk barn ikke har deltaget i et adoptionsforberedende kursus, kan der være behov for en mere indgående drøftelse af og rådgivning om nogle af de emner, der behandles på de adoptionsforberedende kurser. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgeren tidligere har adopteret et udenlandsk barn.

Undervejs i begge typer undersøgelsesforløb kan adoptionssamrådet, der træffer afgørelse om godkendelse til adoption, beslutte, at iværksætte specialundersøgelser, herunder medicinsk, psykiatrisk eller psykologisk undersøgelse. En sådan beslutning kan ligesom den endelig afgørelse om godkendelse påklages til Adoptionsnævnet.

Når ansøgeren er godkendt til at adoptere et udenlandsk barn, kan ansøgeren stå på en venteliste hos en af de formidlende organisationer. Denne gruppe ansøgere kan også vælge at skifte til Adoptionsnævnets venteliste for ansøgere til et dansk barn. Er ansøgeren godkendt til at adoptere et dansk barn, kan ansøgeren stå på Adoptionsnævnets venteliste. Ansøgeren kan stå på denne liste i 1 år, hvorefter nævnet kan henlægge sagen. Er ansøgeren kun godkendt til at adoptere et dansk barn, vil ansøgeren efter henlæggelsen af sagen skulle starte forfra. Det er ikke muligt for denne grup-

pe af ansøgere at skifte til en venteliste hos en formidlende organisation.

Ved familieadoption skal ansøgeren som nævnt ikke godkendes som adoptant, da adoptionen bygger på en forudgående kvalificeret relation. Det kan være i form af en egentlig familierelation, men også en anden tilknytning mellem ansøgeren og barnet, eksempelvis et plejeforhold, kan begrunde adoptionen. Det er dog ved familieadoptioner, som ved fremmedadoptioner, en grundlæggende betingelse, at adoptionen må antages at være til gavn for den, som ønskes adopteret. Vurderingen heraf indebærer en undersøgelse af såvel ansøgerens som barnets forhold. Ved de nationale familieadoptioner – herunder plejebarnsadoptioner – skal statsforvaltningen imidlertid ikke foretage den samme tilbundsgående undersøgelse af ansøgerens forhold om f.eks. alder, helbred, bolig, økonomi, familieforhold, personlighedsmæssige ressourcer m.v. som ved godkendelse som adoptant.

5.1.2. Plejeforældre

Der stilles ud over krav til indholdet af straffeattest og krav om en passende bolig ikke konkrete krav i forbindelse med godkendelse som plejeforældre. Der er således ingen retningslinjer for, hvor stor aldersforskellen må være mellem barnet og plejeforældrene, og der laves ikke en vurdering af plejeforældrenes helbred indeholdende en prognose for deres helbred under barnets opvækst. Det er dog nødvendigt, at plejefamilien har påbegyndt et kursus, inden barnet anbringes hos familien.

Ifølge oplysninger fra Velfærdsministeriet skeler mange kommuner til kravene for at blive godkendt som adoptant, når kommunen godkender en plejefamilie. Kravene for at blive godkendt som plejefamilie varierer dog fra kommune til kommune, og der er eksempler på, at den samme families egnethed som plejefamilie er vurderet forskelligt af forskellige kommuner.

5.2. Retssikkerhedsudvalgets overvejelser

Retssikkerhedsudvalget foreslår, at tvangsadoption af børn under 1 år skal kunne ske til personer, der er godkendt til fremmedadoption. Udvalget forudsætter, at et barn, der har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, i langt størstedelen af tilfældene vil blive søgt adopteret af sine plejeforældre, hvorfor der vil være tale om en familieadoption, hvilket ikke kræver godkendelse. Det er dog udvalgets opfattelse, at der også i nogle tilfælde kan være behov for at gennemføre disse tvangsadoptioner af større børn som fremmedadoptioner. Adoptanterne skal i sådanne situatio-